

**ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ 25Η ΜΑΡΤΙΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ
ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΟΥΒΩΝ Κ. ΣΦΑΚΙΑΝΟΥ ΑΣΗΜΙΝΑΣ**

Είμαστε σήμερα ,25^η του Μάρτη του 2012 , όπως κάθε χρόνο τέτοια μέρα , μα ειδικά τούτη τη χρονιά ,είμαστε εδώ , με ανάμεικτα συναισθήματα και σκέψεις που μας ταλανίζουν για ένα παρελθόν που τη σημασία του δεν καταφέραμε , ίσως ποτέ, να αντιληφθούμε πλήρως και ένα παρόν που μας βαραίνει αφόρητα, γιατί, κυρίως αυτό , δεν φαίνεται να μας ανοίγει μια πόρτα σε ένα καλύτερο μέλλον . Ζούμε μια ιστορική συγκυρία , που δεν μας δυσκολεύει απλά, αλλά μας τρομάζει για όσα νομίζαμε πως ξέραμε και για όσα ρωτάνε με αγωνία τα παιδιά και τέλειωσαν οι απαντήσεις μας!

Όμως , αγαπητοί μου ,η ιστορία είναι εδώ , παρούσα , και μας βροντοφωνάζει όλη την Αλήθεια για το ποιοί είμαστε , για όσα κάναμε και όσα δεν κάναμε μα και για εκείνα που μπορούμε .Η ιστορία γράφεται κάθε μέρα από όλους εμάς , είναι η ίδια η ζωή και η δράση μας ! Δεν είναι Περρασμένα – ξεχασμένα ! Είναι εδώ και μας αποκαλύπτει το παρόν μας ! Ναι , σωστά ακούσατε , το παρόν μας ! Είναι εδώ με τις δάφνες και τα αναθέματα ! Είναι εδώ με τον ήρωα και τον προδότη , τον αγωνιστή και τον αδιάφορο , τον θαρραλέο και τον λιποτάκτη ! Σήμερα, που ζούμε μια κρίση τόσο σύνθετη , τόσο βαθιά ,μια κρίση που κανείς δεν εγγυάται που θα μας βγάλει , σήμερα που κλονίζεται συθέμελα όλο το οικονομικο-κοινωνικό οικοδόμημα , η ιστορία μας αναγκάζει επιτέλους να την ακούσουμε , να καταλάβουμε πως διαμορφώθηκε το παρόν μας , ποιόν ρόλο παίζουμε όλοι εμείς και πως θα απεγκλωβιστούμε από τα φρικτά λάθη μας .Ας εξετάσουμε λοιπόν , όσο κι αν μας κακοφαίνεται , τα γεγονότα της Μεγάλης Επανάστασης που γιορτάζουμε σήμερα και στη φωτεινή αλλά και στη σκοτεινή πλευρά τους Ας έχουμε , έστω σήμερα το κουράγιο , να δούμε την αλήθεια της , χωρίς να αγιοποιήσουμε το παρελθόν μας , χωρίς εξιδανικεύσεις και πολλά λόγια...

Μπορεί η Άλωση του 1453 να ήταν η τελευταία πράξη της τραγωδίας του μεσαιωνικού ελληνισμού , ήταν όμως και συνειδητοποίηση της εθνικής μας ταυτότητας . Μπορεί 4 αιώνες σκλαβιάς να σήμαιναν συχνά βάρβαρη συμπεριφορά των κατακτητών με το χαράτσι , τον φόρο που μας υποχρέωσαν να πληρώνουμε , απλά για να έχουμε το δικαίωμα να αναπνέουμε, τις αυθαιρεσίες, τους μαζικούς εξισλαμισμούς και την προσβολή των αυστηρών ηθικών μας αντιλήψεων, όλων μας, των χριστιανών ραγιάδων, αλλά συγχρόνως σήμαιναν και τις ελπίδες της ελευθερίας, με τον θρύλο του μαρμαρωμένου βασιλιά, την τόνωση του ενστίκτου της αυτοσυντήρησης με τόσες παραδόσεις, τόσα τραγούδια και ένα όραμα!

Το όραμα της αποκατάστασης του Γένους, που έγινε πυξίδα προσανατολισμού και ήταν το κίνητρο της διαρκούς εγρήγορσης και της ανταρσίας, με λόγια και έργα, σε κάθε ευνοϊκή περίπτωση.

Ο Ελληνικός λαός δεν έμεινε ακυβέρνητος, μια μάζα σκλάβων. Θα συσπειρωθεί στα πλαίσια που ορίζουν εκκλησία και κοινότητα, διατηρημένοι απ' τον κατακτητή θεσμοί μιας ακοπότερης διοίκησης, ενώ συγχρόνως οι ατίθασοι και οι ανυπότακτοι θα γίνουν κλέφτες στα βουνά και δεν θα ξεχάσουν ποτέ, κι ας πήγαν οι Τούρκοι να τους κάνουν μισθοφόρους αρματολούς, τους παλιούς δεσμούς και τα παλιά λημέρια τους. Οι μεγάλες δυνάμεις μας εγκατέλειψαν, για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα τους με τους Τούρκους και για να μάθουν και οι δικοί τους λαοί να ζουν υποταγμένοι. Κι όταν ο παροικιακός ελληνισμός με τον πλούτο του, θα ανδρώσει μια μεγαλοαστική τάξη, που θα οικειωθεί τις ιδέες του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, τα φώτα της αφύπνισης και της παιδείας με το σαράκι της λευτεριάς, θα κάνουν τους ραγιάδες Ρωμιούς να οργανωθούν στη Φιλική Εταιρία, συνειδητοποιώντας πως ήρθε η ώρα να πάψουν πια να περιμένουν βοήθεια απ' τους ξένους, απ' τη Ρωσία κυρίως, και να στηριχτούν στις δικές τους δυνάμεις. Ο Κολοκοτρώνης γράφει

όταν αποστρατεύεται απ' τον αγγλικό στρατό των Επτανήσων: «Είδα τότε πως, ότι και να κάμωμε, θα το κάμωμε μονάχοι και δεν έχουμε ελπίδα καμιά από τους ξένους»!

Τα θριαμβευτικά γεγονότα σας είναι λίγο-πολύ γνωστά! Η κήρυξη της Επανάστασης στη Μολδοβλαχία απ' τον Αλεξ.Υψηλάντη με την κρυφή ελπίδα να γίνει παμβαλκανικό κίνημα, η αποτυχία της προσπάθειας αυτής και η σταθεροποίηση της τελικά στη Νότια Ελλάδα, με κορυφαίο γεγονός την άλωση της Τριπολιτσάς, στις 23 Σεπτεμβρίου 1821. Η Πελοπόννησος και η Στερεά αρχίζουν ν' αυτοδιοικούνται και οι νίκες διαδέχονται η μια την άλλη... ως τα Δερβενάκια, που θα επιβάλουν την προσωπικότητα του Γέρου ως είδωλο και θα εξυψώσουν την τακτική των ατάκτων. Οι Τούρκοι σφάζουν και καίνε αλλά, συγχρόνως, θ' αρχίσουν οι ραδιουργίες των κοτζαμπάσηδων και των πολιτικών απέναντι στην ηγεσία, την πιο λαϊκή ασ πούμε, που έβγαине μέσα από τις φλόγες του Αγώνα, τους στρατιωτικούς. Ένας άλλος πόλεμος, για την εξουσία, έχει ήδη αρχίσει!

Ο Κολοκοτρώνης θα πάει φυλακή στο μοναστήρι του προφήτη Ηλία στην Ύδρα, με την κατηγορία ότι ήθελε να κάνει «γκοβέρνο μιλιτάρε» στρατιωτική κυβέρνηση, και τα λεφτά δεν φτάνουν! Δύο δάνεια (1824-1825) από τις αγγλικές τράπεζες θα σημάνουν την υποθήκευση εθνικής γης και με επαχθείς όρους αποπληρωμής, ενώ τα χρήματα δεν έφτασαν σχεδόν ποτέ στην Ελλάδα, γιατί το μεγαλύτερο μέρος τους παρακρατήθηκε για τόκους, προμήθειες, μεσάζοντες και άλλες δαπάνες!

Την ίδια εποχή, ο Ιμπραήμ, επωφελούμενος από την ακαταστασία των Ελληνικών πραγμάτων, ουσιαστικά εκμηδενίζει την Επανάσταση στο Μοριά. Ο λαός θ' αντισταθεί με σκληρότητα. Οι Ρουμελιώτες στο Μεσολόγγι και την Αθήνα, αλλά χωρίς ν' αναχαιτίσουν τον εχθρό. Το Μεσολόγγι πολιορκούνταν και πεινούσε έναν χρόνο! Έναν χρόνο η Μάνα έβλεπε τα παιδιά της να πεθαίνουν απ' την πείνα. Ο Δ. Σολωμός έγραψε: « Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει, λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί κι η μάνα το ζηλεύει»!

Στις 10 Απριλίου 1826 το Μεσολόγγι έπεσε κι αυτό! Σφαγιάστηκαν όλοι στην ηρωική τους Έξοδο από τους Τούρκους και πέθαναν ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ την Άνοιξη της ζωής τους. Η Ακρόπολη έπεσε Απρίλη κ' αυτή.

Το 1827, συντετριμμένοι και πανικόβλητοι, όλοι οι αρχηγοί της Επανάστασης θα υπογράψουν την Πράξη της Υποτέλειας στην Αγγλία, αρκεί να τους γλίτωνε από τον Τούρκο! Οι μεγάλες δυνάμεις αρχίζουν έντονη διπλωματία για το Ελληνικό Ζήτημα, με το αζημίωτο φυσικά!

Ήδη υπήρχαν κόμματα στην Ελλάδα, το αγγλικό, το γαλλικό και το ρωσικό, που δήλωναν, και με το όνομά τους, την πρόθεση τους να εξαρτηθεί η χώρα από κάποια απ' αυτές τις Δυνάμεις.

Το Σύνταγμα της Τροιζήνας-Επιδαύρου του 1827, το πιο δημοκρατικό για την εποχή του, αναστέλλεται και ο Καποδίστριας, πρώην υπουργός εξωτερικών της Ρωσίας, εκλέγεται Κυβερνήτης με έκτακτες αρμοδιότητες, ώσπου δολοφονείται κι αυτός απ' τους προεστούς.

Όλα ήταν μια οδυνηρή πορεία μέσα από ερείπια που κάπνιζαν και από συγκρουόμενος προς την κρατική εξουσία ιδέες και συμφέροντα. Η αδιαλλαξία, η αρχομανία, οι ανυπέρβλητες οικονομικές δυσκολίες και η ενεργός ανάμειξη των μεγάλων δυνάμεων προλείαναν το έδαφος για τη δημιουργία ενός μικρού κρατιδίου, που ουσιαστικά περιελάμβανε μόνο την Πελοπόννησο και τη Στερεά, και που πολύ απείχε απ' τα όνειρά και το Όραμα του Ελληνισμού, ενός μικρού Βασιλείου απόλυτης μοναρχίας στην εσχατιά της Ευρώπης! Θα χρειαστούν πολλοί ακόμα εθνικοί και κοινωνικοί αγώνες, με πολλές θυσίες και πολλά βάσανα και αίμα του ελληνικού λαού, για να φτάσει η χώρα στο σήμερα.

Όμως η Επανάσταση του 1821 ήταν η μεγάλη αρχή για τον λαό μας και για όλους τους Ευρωπαϊκούς λαούς! Ήταν η μαχαιριά στην αντιδραστικότητα της Ευρωπαϊκής Ιερής Συμμαχίας! Και αλήθεια πόσες ηρωικές μορφές και γεγονότα αρετής έχει να δείξει αυτή η επανάσταση αυτού του πεισματάρη λαού!

Τον Διάκο, που πέθανε μαρτυρικά στην Αλαμάννα; Τον Οδ. Ανδρούτσο που τον σκότωσαν οι ίδιοι οι άνθρωποί του; Τον Κανάρη που μπουρλότιασε το τουρκικό ναυτικό; Τις γυναίκες σαν τη Μπουμπουλίνα και τη Μαντώ Μαυρογένους, που ηγήθηκαν οι ίδιες των πλοίων τους; Τους γέρους, τις γυναίκες και τα παιδιά που έσφαξαν οι Τούρκοι στη Χίο, συγκλονίζοντας την Ευρωπαϊκή κοινή γνώμη; Τον στρατηγό Μακρυγιάννη που ντρέπονταν για τα αξιώματα που του έδωσαν και έγραψε: « Είμασταν φτωχοί και εγίναμεν πλούσιοι! Η πατρίδα του κάθε ανθρώπου και η θρησκεία είναι το παν και πρέπει ο άνθρωπος να ζει τίμια στην κοινωνία...

Και μεις εγίναμε η παραλυσία του κόσμου! Όλα αυτά μου δώσαν αφορμή να μάθω γράμματα εις τα γεράματα, να τα σημειώσω όλα. Ένας απ' αυτούς ήμουν κι εγώ. Εγώ την αλήθεια θα την πω γυμνή, γιατί έχω το μερίδιό μου και σ' αυτή τη πατρίδα θα ζήσω εγώ και τα παιδιά μου...».

Σ' αυτή τη πατρίδα που περιγράφει ο στρατηγός Μακρυγιάννης, ο Έλληνας με τίμια καρδιά, θα ζήσουμε εμείς και τα παιδιά μας. Σ' αυτή την πατρίδα ανήκουμε και είναι τέτοια, όπως εμείς, με τις δικές μας ενέργειες, με τη δική μας βούληση, τη φτιάχνουμε.

Αν, σαν τον Μακρυγιάννη, βρούμε τη δύναμη ν' αναλάβουμε τις ευθύνες μας, αν δεν υποθηκεύσουμε ξανά τη γη μας, αν ό,τι είναι να κάνουμε το κάνουμε μόνοι μας, με επίγνωση των πράξεών μας, αν εγκαταλείψουμε την αδιαλλαξία, την αρχομανία και το πολιτικό αλισβερίσι, αν υποστηρίξουμε ηγέτες, που σαν τον Ι.Καποδίστρια, αρνηθούν να παίρνουν χρήματα απ' τον δημόσιο κορβανά, όταν ο λαός πεινάει, τότε ίσως παραδώσουμε ένα μάθημα αξιοπιστίας στα νέα παιδιά.

Κι αν η ιστορία στέκεται σήμερα αμείλικτη μπροστά μας είναι γιατί ποτέ δεν την είδαμε κατάματα και ωραιοποιήσαμε εξόφθαλμα το παρελθόν μας, επαναλαμβάνοντας συχνά-πυκνά τον εαυτό μας. Κι αν πρέπει ν' αποδώσουμε σήμερα φόρο τιμής στο 1821, θα το κάνουμε με την υπέρβαση, ατομική και συλλογική, των αδυναμιών της φυλής μας και την ενεργοποίηση ενός Οράματος αναγέννησης και προοπτικής στο Χρόνο, με την παιδεία, αυτοσυνειδησία και ελευθερία.

«Όσο να σε λυπηθεί ο Θεός και να ξημερώσει μian αυγή και να σε καλέσει ο λυτρωμός ,ω Ψυχή παραδαρμένη από το κρίμα! Και θα ακούσεις τη φωνή του λυτρωτή, θα γδυθείς της αμαρτίας το ντύμα, και ξανά κυβερνημένη κι αλαφρή, θα σαλέψεις σαν τη χλόη, σαν το πουλί, σαν τον κόρφο το γυναικείο, σαν το κύμα, και μην έχοντας πιο κάτω άλλο σκαλί, να κατρακυλήσεις πιο βαθιά στου Κακού τη σκάλα, για τ' ανέβασμα ξανά που σε καλεί θα αισθανθείς να σου φυτρώνουν, ω χαρά! Τα φτερά, τα φτερά τα πρωτινά σου τα μεγάλα!

Σφακιανού Ασημίνα
Φιλολόγος Γυμνασίου - Λυκείου Γουβών